

عنوان و نام قواردادی :	عنوان و نام پدیدآور :	مشخصات نشر :
ایران، قوانین و احکام	حقوق کار (دوره مقدماتی) مولف علی مধی	تهران، کتاب آوا، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری :	مشخصات ظاهری :	مشخصات ظاهری :
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۶۲۵-۸ :	۲۷۷ ص
موضوع :	موضوع :	موضوع :
یادداشت :	کار و کارگری — قوانین و مقررات — ایران	Labor laws and legislation -- Iran :
ردیبندی کنگره :	ردیبندی دیوی:	ردیبندی دیوی:
۴۹۰۳HD :	۸۸۹۲۲۳۱ :	۷۶۲۷۸۵۵۵ :
شماره کتابشناسی ملی :		

حقوق کار (دوره مقدماتی)

انتشارات کتاب آوا

دکتر علی مধی	مؤلف:
کتاب آوا	ناشر
آوا	لیتوگرافی
آوا	چاپ و صحافی
۱۴۰۰ - ویراست جدید - سوم	نوبت چاپ
۳۰۰ نسخه	شمارگان
۶۰,۰۰۰ تومان	قیمت
۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۶۲۵-۸	شابک

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
شماره های تماس: ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۰۷۹۹۳ | ۶۶۴۶۱۱۵۸ | دورنگار:

www.avabook.com avabook.kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلامشهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه) داخل کوچه فرمانداری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

کلیه حقوق این اثر برای مؤلف محفوظ است.
هرگونه کپیریت و تعبیه جزو از من کتاب، استفاده از طرح روی جلد و عنوان کتاب جرم است
و متخلفان طبق قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفوں و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	بخش اول: کلیات
۱۳	فصل اول: تاریخچه حقوق کار
۱۶	عوامل مؤثر در تدوین حقوق کار
۱۷	اسامي حقوق کار
۱۹	فصل دوم: تعریف حقوق کار و مشخصات آن
۱۹	مبحث یکم: تعریف حقوق کار
۲۲	مبحث دوم: مشخصات حقوق کار
۲۸	مبحث سوم: ضمانت اجرای مقررات کار
۳۵	فصل سوم: منابع حقوق کار
۳۷	مبحث اول: منابع داخلی
۴۶	مبحث دوم: منابع بین المللی حقوق کار

સંચા નેરઃ: કાળજી રાજી ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા એટઃ: દ્વાર્ગિક ૮ હોળિંગ લોન્ગ સુસ્ટેન ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા ન્યિ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૮ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી અણાયઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૮ ગ્રંથિ ૯ હોળિંગ લોન્ગ સુસ્ટેન ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા એટઃ: લાલારી ગ્રંથિ ૯ ગ્રંથિ ટ્રાન્સ્ફર	૭૬૧
સંચા ન્યિ: લાલારી ૯ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી છુદુલાયઃ: કેળી લાલારી	૭૬૧
સંચા એટઃ: ગ્રાન્ડીસ્ટ ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા નેરઃ: બ્લોક્યુન્ટ ક્રિટિકિલ લાન્ડ લોન્ગ ગ્રંથિ ૮ હોળિંગ ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા એટઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૧૦ ગ્રંથિ ૧૧ લોળાની ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા ન્યિ: ત્રાન્સ્ફર ૧૦ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી હાલાયઃ: લોન્ગ ગ્રંથિ ૮ હોળિંગ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી નેરઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૯ હોળિંગ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી એટઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૯ હોળિંગ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી એટઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૯ હોળિંગ ૯ ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી એટઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૯ હોળિંગ ૧૦ ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા એટઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ ૧૧ ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા એટઃ: પ્રાર્થિત ગ્રંથિ (લોળા ગ્રંથિ)	૭૬૧
સંચા ન્યિ: અશર ગ્રંથિ	૭૬૧
ફાળી એટઃ: ઓર ૮ અશર ગ્રંથિ	૭૬૧
સંચા એટઃ: વિન્ફ્રેન્ચ ૮ પ્રોટોન ૧૧	૭૭
સંચા એટઃ: પ્રોટોન ૧૨	૭૭
સંચા ન્યિ: પ્રોટોન એન્ટ્રેન્ચ ન લોન્ગન્સ	૭૭
ફાળી એટઃ: એર	૭૭
સંચા એટઃ: ક્રોનિકિયાન્સ ગ્રંથિ	૭૮
સંચા એટઃ: પ્રોટોન ક્રોનિકિયાન્સ ગ્રંથિ	૭૮
સંચા ન્યિ: ક્રોનિકિયાન્સ ગ્રંથિ	૭૮
ફાળી એટઃ: ગ્રાન્ડીસ્ટ ૮ ગ્રંથિ	૮૭
ફાળી ન્યિ: પ્રોટોન ૧૦૮ ગ્રંથિ	૮૭
ફાળી એટઃ: ગ્રાન્ડીસ્ટ ૧૦૮ ગ્રંથિ	૮૭

۱۳۳	فصل هشتم: حل اختلاف روابط ناشی از کار
۱۳۴	مبحث اول: روش‌های حل و فصل اختلافات ناشی از روابط کار
۱۳۹	مبحث دوم: دیوان عدالت اداری
۱۴۱	مبحث سوم: آئین دادرسی کار
۱۴۳	مبحث چهارم: کار و ارزش آن در اسلام
۱۴۷	بخش سوم: ضمایم
۱۴۹	ضمیمه اول: قانون کار
۲۰۵	ضمیمه دوم: آئین دادرسی کار
۲۲۵	ضمیمه سوم: آئین‌نامه مشاغل سخت و زیان‌آور
۲۳۷	ضمیمه چهارم: آئین دادرسی جرائم اشخاص حقوق
۲۳۹	ضمیمه پنجم: قانون بیمه بیکاری
۲۴۷	بخش چهارم: قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری

مقدمه

یکی از وظایف مهم حقوق، تنظیم رفتار اعضای جامعه و روابط آن‌ها با یکدیگر است و امروزه این روابط بین اعضای جامعه نه تنها نیازمند ضابطه‌مند شدن می‌باشد بلکه مستلزم رفتار دولت با مردم و ورود دولت‌ها در روابط بین مردم و اعضای جامعه نیز از موضوعات مهمی است که نیازمند تدوین مقررات و قوانینی است که این روابط را تنظیم نماید. از سوی دیگر، روابط ناشی از کاربرد روابطه وسیع و چندجانبه‌ای است که شاید به جرأت بتوان بیان کرد که قوانین تاکنون به صورت کامل قادر به تعریف و تنظیم همه ابعاد آن نشده‌اند و ارزشی که کار از دیدگاه قانون‌گذار وسیع دارد و به عنوان یکی از اسباب تملک و مالکیت انسان بر اشیای و اموال می‌باشد که باعث می‌شود توجه دوچندانی به این موضوع صورت پذیرد. با وجود پیشرفت‌های مهمی که در مسائل حقوقی از جمله قوانین و مقررات مربوط به کار ایجاد شده است و به دلیل اهمیت و گستردگی این روابط و پیچیدگی خاصی که با گذشت زمان در روابط کاری حاصل می‌گردد توجه به این رشته از حقوق را برای همگان بیش از پیش آشکار می‌سازد. در کنار این موضوع تفاوت‌های غیر قابل انکاری که بین انسانها از لحاظ مسائلی مانند: استعداد، توانایی، هوش و حتی تفاوت‌های طبیعی ناشی از چنینیت و غیره وجود دارد، زمینه‌ها و بسترها لازم را در خصوص تفاوت در کار، مزد و امتال آن ایجاد می‌نماید؛ برخی از این تفاوت‌های طبیعی مانند: رنگ پوست، نژاد، قومیت و باحتی اموری مانند باورهای شخصی در زمینه‌های مختلف اجتماعی، سیاسی و غیره باعث ایجاد تفاوت‌های بسیاری در زمینه کار و حتی در زمینه حقوق شده است و چه بسیار

انسانهایی وجود دارد که به سبب این تفاوت‌ها از حداقل‌های لازم برای بهره مندی از بسیاری از حقوق جامعه و سنت‌های خدادادی محروم شده‌اند.

رابطه ناشی از کار یکی از روابط متعددی است که در بین اعضای جامعه وجود دارد و متأسفانه قانونگذاران جز در چند سده اخیر به این ارتباط و روابط به عنوان امر مستقل توجهی خاص نداشته‌اند، دلیل این امر هم متعدد است از جمله: گاه این رابطه در چهارچوب مالکیت یک طرف نسبت به طرف دیگر قرار گرفته و سلطه‌ای که کارفرمایان به جهت پرداخت مزد برروی کارگران خود پیدا می‌کنند، نابرابری شدید ناشی از موقعیت اجتماعی و اقتصادی در طرف روابط کار و دلایل دیگری که حتی برای شخص غیر حقوقدان هم به سادگی قابل فهم می‌باشد قرار گرفته است.

با وجود دگرگونی‌های اقتصادی، سیاسی و فنی دنیای امروزی خصوصاً در دنیای سرمایه داری و به کارگیری ابزارهای مختلف در تولید، دیگر روش‌های سنتی قادر به ایجاد تعادل بین کارگر و کارفرما و تنظیم این روابط نبوده است و این دگرگونی‌ها رابطه‌ی ناشی از کار را به شدت تحت تأثیر قرار داده است و چه بسیاری از انسان‌ها را در معرض آسیب‌های ناشی از فقر و بیکاری قرار داده است. کسانی که نیروی آزادیان تنها سرمایه آنان است و زندگی خود را با مزد حاصل از کار اداره می‌کنند و جون کارگر به جهت اطاعت از کارفرما به دلیل مزد در موضع نابرابر قرار می‌گیرد و از حداقل منافع ناشی از کار بهره‌مند می‌گردد و عمده‌ای از نتیجه کار وی، کارفرمایان بیشترین نتیجه و سود حاصل را تحصیل می‌نمایند و کارگران قدرت مقابله و برابری را در این میان ندارند. بدین وسیله چاره‌ای جز دخالت قانون‌گذار باقی نمی‌ماند و لازم است گام‌هایی در جهت حمایت از کارگر و تعیین حدودی برای اختیارات وسیع کارفرما برداشته شود و همین امر ماهیت حمایتی به مقررات کار، آن هم به نفع کارگر داده است.